

РЕЦЕНЗИЯ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "Професор", област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“, по дисциплината „Патология (Патологична физиология)“, към катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“ в Лесотехнически университет за нуждите на факултет „Ветеринарна медицина“ и код на процедурата: VM-P-0224-122 в ДВ бр.18/01.03.2024 г.

Кандидат за участие в конкурса е доцент Красимира Иванова Генова, д-м.

Изготвил становището: Богдан Янев Аминков д-мн, професор в професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина от Лесотехнически университет, Факултет „Ветеринарна медицина“

1. Кратки биографични данни за кандидата.

Доцент Красимира Иванова Генова е родена на 13.09.1964 г. в град София. Начално образование получава в град София. Средно образование завършва в 35 гимназия „М.И. Калинин“ София с отличен успех и медал от Министерството на просветата. През 1987 година завършва ОКС „Магистър“ специалност „Ветеринарна медицина“ в Московска ветеринарна академия „К. И. Скрябин“ Москва. След завършване на висшето си образование постъпва на работа във Ветеринарномедицински институт по имунология като н.с. III-I ст. (1987-1999). Преминава през „биотехнолог“ н.с. I ст., отдел „Вирусни биопрепарати“ към Ветеринарномедицински институт по имунология «Биопродукт», гр. София (04.05.1999 - 04.01.2000), а от 04.01.2000 - 01.11.2001 е началник отдел „Вирусни биопрепарати“, Ветеринарномедицински институт по имунология, «Биопродукт», гр. София.

На 01.11.2001 постъпва на работа в ФВМ, ЛТУ гр. София, като гл. асистент, след което преминава през следните степени и длъжности (31.03.2008 - 04.06.2008) доцент, д-р в ЛТУ, ФВМ, гр. София, (04.06.2008 - 13.01.2011) доцент, д-р, зам.-декан по

учебната работа към ФВМ, (30.03.2018 до 05.03-2020) доцент, д-р, зам.-декан по учебната работа към ФВМ, 05.03.2020 до момента Доцент, д-р, Декан на ФВМ.

През 1994 г. успешно защитава дисертация на тема “ Проучвания върху диагностиката на някои фактори на имунитета и имунопрофилактиката на респираторно-синцитиалната вирусна инфекция по говедата” и е присъдена научна и образователна степен ” Доктор” , присъдена от СНС по ветеринарна медицина по шифър 04.03.12 Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните, Централен научно-изследователски ветеринарномедицински институт, гр София.

Владее английски писане В2 и четене В2, руски писане С2 и четене С2 и френски писане А2 и четене А1.

Член на Факултетен съвет на ФВМ при ЛТУ, Член на ОС на ФВМ, член на Академичния съвет на ЛТУ, член на ОС на ЛТУ, член ФУНИС, член на Експертната комисията към БАБХ по признаване на професионална квалификация „Ветеринарен лекар”, факултетни комисии – Комисията по качеството на учебния процес и Комисията по научната работа, председател на комисията по атестация на преподавателите към ФВМ и др.

Участва в научни съвети, научни журита, изпитни комисии. Доцент Генова е член на Български ветеринарен съюз, на Българската асоциация на ветеринарните лекари хомеопати (БАВЛХ), СУБ и СВЛБ. Получила е номинации от American Biographical Institute (ABI).

2. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Доцент Генова има общ стаж 22 години и 6 месеца на академична длъжност в Лесотехнически университет. Изготвила е 5 учебни програми, 2 рецензии и 13 становища по ЗРАСРБ.

Доцент Красимира Генова е титуляр на следните дисциплини от учебния план на ФВМ; Патология (Панологична физиология); Имунология; Молекулярна биология и Работа с лабораторни животни. Организация с експеримента и хуманно отношение към животните. Тя извежда гореспоменатите дисциплини на български и английски език. През учебните 2017-2018 и 2020-2021 е извеждала и част от лекционния курс по „Биохимия“ на английски и български език. Автор е на учебните програми по Патология (Патологична физиология); Имунология; Молекулярна биология и Работа с лабораторни животни,

организация с експеримента и хуманно отношение към животните. Доцент Генова е рецензент на учебните програми по Физиология на животните, Патология (Обща патоморфология) и Патология (Специална патологична анатомия).

3. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата.

По обявения конкурс, доцент Генова е представила шестдесет и пет научни трудове, от които 63 публикации, една монография (Генова, К. Респираторен болестен комплекс при говедата., 2024.) и Учебник по патофизиология – представен на рецензенти – подготовка за печат.

Доцент Генова е представила 35 публикации в научни списания. От тях 6 броя са публикувани в списания с импакт фактор или SJR; 7 броя в чуждестранни реферирани извън Web of science и Scopus; 14 броя в български реферирани в Web of science и Scopus и 8 броя български реферирани извън Web of science и Scopus. Посочила е и 28 публикации в сборници от научни форуми. Доцент Генова е изнесла пленарен доклад - „ Клетъчната смърт – един нов прочит“, който не е публикуван.

Научните трудове са публикувани в 13 чуждестранни списания и 22 в национални списания.

От представените публикации в три е самостоятелен автор, тринадесет са с един съавтор, в единадесет с двама съавтори и в тридесет и шест с трима и повече съавтори. Научните трудове са резултат от проведени изследвания, насочени предимно в областта на инфекциозната патология на животните, експресната диагностика на вирусни заболявания, приложението на заместители на нутритивните антибиотици в животновъдството, токсикология, имунната реактивност и имунния статус на животните и др.

Научните трудове от списъка не са представяни досега и не са били обект на разглеждане от предходно научно жури за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, или за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

4. Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация (Scopus, Web of Science) с импакт фактор или импакт ранг.

В този раздел, доц. Генова е представила шест научни труда с № 1-6 от списъка с научни трудове след предходната хабилизация. И шесте научни труда са на английски език и са публикувани в Mac Vet Rev, 36 (2): (111–115). (SJR:0,101) Elsevier – SCOPUS,

Macedonian Veterinary Review, 2015,38(2), 195-201 . **(SJR: 0.205)** Elsevier – SCOPUS, Bulgarian Journal of Agricultural Science, 22, 1: 140-143, **(SJR: 0.223)** ISSN 0310-0351– print ISSN 2534-983X – online Web of Science, Bulgarian Journal of Veterinary Medicine, 20, Suppl. 1,338-344, **(SJR:0,134)** Scopus, "World rabbit science., 26, 2 , 149-154. **(IF 0.661)**, ISSN: 1257-5011 SCOPUS Bulgarian Journal of Veterinary Medicine, **(SJR:0,211)** online first ISSN 1311-1477; Web of Science. В две публикации доцент Генова е водещ автор.

Общият **IF е 0.661** и **SJR е 0.874**

5. Научни публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация (Scopus, Web of Science) без импакт фактор или импакт ранг..

Доцент Генова е представила 28 научни труда с-№ от 7 до 34. В девет от тях е водещ автор. Тринадесет научни труда са на кирилица и петнадесет на латиница. Те са публикувани в сборник доклади от научна конференция с международно участие ТРАДИЦИИ и съвременност във ветеринарната медицина:сборник доклади от научна конференция, Web of Science(13 броя) . Trakia Journal of Sciences, No 2, 190-194, Scopus, Tradition and modernity in Veterinary medicine, Web of Science (10 броя), Zivotnovadni Nauki, 60(1), 58-64 (Bg) Web of Science, Eight Junior Conference on Lighting (Lighting), Sozopol, Bulgaria, 2023(3 броя) . В девет публикации доцент Генова е водещ автор.

6. Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове на английски език.

В този раздел доцент Генова посочва 17 научни труда - № 35-51. В три публикации е водещ автор. Научните трудове са публикуван в: - Experimental Pathology and Parasitology, 9/1, 49-52 ISSN 1311-6851; J Laser Health Acad, 3, 12-21, ISSN 1855-9913 (print) ISSN 1855-9921; Proceedings of the 10th International Symposium Modern Trends in Livestock Production, October 2-4, 2013,640-647; Veterinary Medicine, Vol. LX (1), 85-88., 2014; Veterinary Medicine, Vol. LXI, 2015, 122-127, **IF (GIF) - 0,565;**; Vet istanbul Group Congress 2015, Материалы II Международного Ветеринарного Конгресса Vet istanbul Group Congress 2015, 7-9 April,2015,Saint Petersburg, Russia, 217-218; Scientific Works. Series C. Veterinary Medicine, LXII (2), 76-81. ISSN 1222-5304 (print), ISSN-L: 2065-1295, ISSN CD: 2343-9394,ISSN 2067-366 (online); Int.J.Curr. Microbiol. App.Sci. 5 (9):555-561 **IF (GIF) - 0,654**, ISSN 2319-7706 CABI; Jahorina, 04-07 October 2018, Bosnia and Herzegovina, Agrosym Symposium Proceedings (5 броя); Proceedings of International Congress on Domestic Animal Breeding, Genetics and

Husbandry 2019(ICABGEN-19), Prague, Czechia, 11 – 13 September, 2019 (ISBN: 978-605-031-805-0), 214-216. (2 броя).

Общият **IF e 1.219**

7. Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове на български език.

В този раздел доцент Генова е посочила 12 научни труда. В три от тях е водещ автор. Те са публикувани в: Сборник доклади от научната конференция, “Традиции и съвременност във ветеринарната медицина” (4 броя -2006, 2006, 2008, 2008); Зъболекарски преглед, 2, 89-94. ISSN 0491-0982; Международна национално-практическа конференция. 21.05.2009. „Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт – 108 години обществено полезна научноизследователска и полезна дейност“, Сборник научни доклади, 183-188. Проблеми на денталната медицина XXXVII 2010,1, 24-30., Science@Technologies Animal Studies@Veterinary medicine, Volume III ,Number 5, 43-50., Сборник с доклади от Научната конференция с международно участие „Животновъдна наука – предизвикателства и иновации“, 04.11.2020, 123-130., Списание на българската академия на науките, 2021, 10-18.

8. Публикуван университетски учебник, университетско учебно пособие или учебник или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа

Доцент Генова е представила една монография (Респираторен болестен комплекс по говедата) и един учебник (Учебник по патофизиология), който е подготвен за печат и редактиран, съгласно препоръките на рецензентите. Авторският колектив е в състав от Генова, К и А. Филчев.

9. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

От анализа на научната продукция на кандидата участващ в обявения конкурс за „Професор“ може да се направят следните справки относно отражението на научната дейност на кандидата в литературата:

Доцент Генова представя списък от (17) 27 научни труда цитирани –(41) 66 пъти. От тях тридесет и пет броя са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове, пет броя цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и един броя цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

10. Приноси в трудовете на кандидата/ите (научни, научно-приложни, приложни).

Научните трудове на доцент Генова са свързани основно с изследвания в следни области – инфекциозна патология при преживните животни, свине и при зайци, приложение на методи за експресна диагностика на вирусни заболявания, заместители на нутритивните антибиотици в животновъдството, органични и неорганични цинкови, желязни и оловни съединения, роля на микотоксините в имунната реактивност, влияние на пол, порода, сезон и възраст върху имунния статус на птици и животни, атопия при кучета, канцерогенното влияние на различни токсични вещества, генетични маркери и проблеми в денталната медицина.

Инфекциозна патология при преживните животни

Доцент Генова доказва, че при интерферон-индуцираща активност на български ваксинален щам на ГРСВ липсва характерната за човешкия РСВ алергична реакция при повторно инжектиране на животни и че Т-клетъчният имунен отговор е по-силен при агнета, аплицирани трахеално с ваксинален щам на BRSV в сравнение с подкожната вакцинация (Оригинален принос).

Инфекциозна патология при свине

Доцент Генова и колектив доказват динамика на антителата след вакцинация срещу ензоотичната пневмония при свинете през различните технологични периоди и анализират степента и тежестта на патоморфологичните лезии в белите дробове на прасета естествено заразени с *Mycoplasma hyopneumoniae* (лезии са с умерена тежест при 52% от случаите, а в 30% органът е тежко засегнат) (Оригинален принос).

Научният колектив идентифицират бактериалните патогени и определят тяхното влияние върху респираторния болестен комплекс при свинете и предлагат ефективни и адекватни мерки за контрол (Оригинален принос).

Инфекциозна патология при зайците

Доцент Генова и колектив извършват обширен анализ на разпространението на миксоматозата по зайците. Въз основа на резултатите от динамиката на серологичния отговор след различен начин на приложение на жива атенуирана ваксина срещу миксоматоза, препоръчват начин на аплициране в зависимост от породата (Оригинален

принос).

Доказват и безвредността на атенуиран ваксинален щам на миксома вирус върху концентрацията, подвижността и скоростта на заешки сперматозоиди (Оригинален принос).

Приложение на методи за експресна диагностика по вирусни заболявания

Доцент Генова, разработва специфичен и чувствителен латекс-аглутинационен тест за доказване на вируса на хеморагичната болест по зайците (Оригинален принос). Разработва и специфичен и чувствителен коагутинационен тест за доказване на парвовируса при кучетата (Оригинален принос).

Заместители на нутритивните антибиотици в животновъдството

Доцент Генова и колектив провеждат редица изследвания с цел заместване на нутритивните антибиотици в животновъдството - много актуална тема в съвременното животновъдство.

Те доказват, стимулиращ ефект върху растежа на пилета-бройлери при използване на мащерка и мента – самостоятелно и в комбинация (оригинален принос) .

Подкрепят с доказателства стимулиращия ефект на 1% лайка и 1% розмарин, добавени към фуража, върху растежа при птиците (Оригинален принос).

Установяват положителен ефект на пробиотични продукти и препарати върху здравословното състояние и продуктивността на животни и птици и модулиращата роля на същите върху имунната им система (Оригинален принос).

Органични и неорганични цинкови, железни и оловни съединения

Доцент Генова и колектив доказват, че цинков метионат (ZnMeth) в дози 150 ppm повишава фагоцитния индекс и фагоцитното число на неутрофилите и стимулира механизмите на естествения имунитет при плъхове и прасетата (Оригинален принос). Те доказват, че ниските дози на органичен цинк в по-висока степен стимулират реактивността на фагоцитите, докато в дози от 600ppm, добавени във фуража - потискат фагоцитозата на макрофагите и супресират генерирането на оксидативен взрив (Оригинален принос).

Доцент Генова и колектив установяват понижена активност на макрофагите при пилета-бройлери третирани с високи дози на органично и неорганично желязо (Оригинален принос).

Роля на микотоксините в имунната реактивност

Доцент Генова и колектив установяват понижаване устойчивостта на организма към инфекциозни агенти и намалена ефективност на провежданите имунопрофилактични мероприятия при пилета-бройлери, хранени с фураж, съдържащ фумонизин В1 (Ориален принос).

Научният колектив установява понижаване на концентрацията на общия протеин и албумин, супресия на първичния антиялов отговор при пилета, хранени с фуражи с различни концентрации на токсина фумонизин В1 (Ориален принос).

Влияние на пол, порода, сезон и възраст върху имунния статус на птици и животни

Доцент Генова и колектив установяват породозависими вродени имунни параметри. Фагоцитната активност на левкоцитите на кочовете от Медночервена шуменска порода е по-висока в сравнение с Каракачанската порода (Ориален принос).

Научният колектив констатира незначителни разлики в пролиферативната активност на кочове от породите Каракачанска и Медночервена шуменска (Ориален принос).

Атопия при кучета

Доцент Генова и колектив доказват, че алерген-специфичната имуноterapia (ASIT) е безвреден метод без негативни странични действия при терапия на атопичен дерматит при кучетата. Посредство стимулиране на Т-клетъчния имунен отговор, животните постепенно придобиват устойчивост към алергените (Ориален принос).

Клетъчно-преносим тумор на пилета – хепатом, индуциран от миелоцитоматозния щам МС-29

Проведени са хистологични изследвания на клетъчни популации, инфилтриращи трансплантируемия хепатом МС29 на пилета при прогресивно развитие и регресия. Най-характерните изменения са доказани в тимуса и слезката при прогресиращо развиващите се тумори, а при регресия - тимусът и слезката са с добре очертана структура, богата на лимфоцити (Ориален принос).

Доцент Генова и колектив доказват, че клетките на хепатом МС-29 съдържат специфичен трансплантационен антиген(и) (Ориален принос).

11. Списък за участие в научни форуми

Доцент Генова е представила следния списък за участие:

*Национални форуми – 4 броя.

*Международни форуми и форуми с международно участие- 20 броя.

12. Участие в научноизследователски и образователни проекти

Доцент Генова е представила общ брой на проектите 29 броя, от които научноизследователски – 25; образователни – 4; финансирани чрез НИС на ЛТУ – 13; финансирани от ФНИ към МОН – 1; - финансирани по програми на ЕС – 4.

Доцент Генова е ръководител на пет научноизследователски проекта, в 20 е член на работния колектив на научноизследователски проекта е, в 4 образователни проекта и в 1 инфраструктурни проекти.

13. Ръководство на успешно защитил докторант

Доцент Генова е била ръководител на двама успешно защитили докторанти и на един докторант от Ливан, чиято защита предстои на 14.06.2024 година.

14. Оценка на личния принос на кандидата

При анализ на научната продукция на кандидата се вижда личния му принос. Основание за това твърдение ми дават публикациите главно в реферирани списания на английски език, IF, SJR, участието в множество научноизследователски и научни проекти и издадена монография.

15. Заключение

Допуснати са неточности и пропуски като разминаване в броя на цитираните статии и цитати в списъка на цитирания и списъка-самооценка на минималните национални изисквания . В научни трудове том 2 сстатия №42 (42. R. Pepovich, Br. Nikolov, K. Hristov, K.Genova R. Hadjiolova, E. Nikolova (2016) The comparative therapeutic efficacy of antimicrobials in pigs infected with Mycoplasma hyopneumoniae. Scientific Works. Series C. Veterinary Medicine) липсва , а на нейно място е поставена статия от Marinov, G., N. Zlateva-Panayotova, K. Genova. (2018) Comparative study on interleukin 1, interleukin 6 and tumor necrosis factor α in ovariohysterectomized cats

anesthetized with different anesthetic schemes." (2018): 65-70, която се дублира със статия №49.

В приложение СПРАВКА-САМООЦЕНКА Е24 Патенти, изобретения, технологии с п участници не са отбелязани данни от приложения списък на изобретения, рационализации и други научно-приложни резултати.

Тези неточности и пропуски не са от съществено значение и не влияят върху крайната оценка на кандидата.

От справката за изпълнение на минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6 Аграрни науки и ветеринарна медицина Професионално направление 6.4 Ветеринарна медицина съгласно чл. 2б от ЗРАСРБ се констатира, че доцент Красимира Генова при повечето показатели набира повече от минималния брой точки, необходими за участие в конкурса.

Доцент Генова е много-добър научен работник. Тя притежава организационни и ръководни качества. Винаги намира общ език със студентите и това ѝ позволява да намира решения при създалите се критични ситуации. Доцент Генова е преподавател, който взема дейно участие в утвърждаване на факултета в структурите на ЛТУ.

Изложеното по-горе ми дава основание да предложа на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и доцент КРАСИМИРА ИВАНОВА ГЕНОВА, двм да заеме адемичната длъжност „Професор” в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“, по дисциплината „Патология (Патологична физиология)“, към катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“ в Лесотехнически университет за нуждите на факултет „Ветеринарна медицина“ и код на процедурата: VM-P-0224-122 в ДВ бр.18/01.03.2024 г.

20.05.2024 г.

гр. София

Рецензент:.....

(проф. Богдан Янев Аминков двмн)